Vård- och valfrihetsregionråd
Tobias Nässén (M)

INTERPELLATIONSSVAR
2021-04-29

RS 2021-0279

Svar på Interpellation (2021:20) av Talla Alkurdi (S) om neddragningarna på kvinnosjukvården och specifikt förlossningsvården i Region Stockholm.

Talla Alkurdi (S) har ställt följande frågor till mig:

- Varför vill ni skära ned på förlossningsvården och avskeda personal när regionens bokslut redovisar ett överskott på 5,8 miljarder?
- Vilket ansvar tar ni för konsekvenserna av neddragningarna inom förlossningsvården?
- Vilken analys gör ni av vårdval förlossning när vårdpersonalen larmar om hotat patientsäkerhet och en förlossningsvård som måste bedrivas på löpande band för att gå ihop ekonomiskt?

Som svar vill jag anföra följande:

Resurser till förlossningsvården

Talla Alkurdi skriver i sin interpellation frågor som indikerar att förlossningsvården i Region Stockholm skulle ha drabbats av neddragningar och att den styrande Koalitionen i Region Stockholm skulle skurit ner på den ekonomiska ersättningen. Detta är inte korrekta uppgifter och låt mig vara tydlig med att det inte finns, eller har funnits, några intentioner om att dra ner ersättningen till Region Stockholms förlossningsvård.

Ersättningen till förlossningsvården består av olika delar. Den är DRG-baserad, med en poänglista som varierar utifrån komplexitet och ingrepp för förlossningen. Det finns också flera andra faktorer som spelar in och som utgör grund för totalkostnad för en förlossning. Interpellanten baserar sina antaganden i interpellationen på att kvinnokliniken på Södersjukhuset har ett ekonomiskt underskott och enligt utsago måste spara 73 miljoner kronor. Det bör samtidigt poängteras att Södersjukhuset som helhet gick

med överskott år 2020 och till skillnad från att hänvisa till Regionens överskott, som mycket består av minskade kostnader till följd av uppskjuten vård som kommer behöva betalas senare, så har Södersjukhuset möjlighet att fördela om medel inom sin budget. Detta är dock en fråga för sjukhusledningen som ansvarar för hur den ekonomiska ramen fördelas på olika verksamheter inom sjukhuset.

Hälso- och sjukvårdsnämnden utgör beställare för vården i Region Stockholm. Nämnden betalar via vårdvalet en ersättning per förlossning. Som interpellanten själv nämner, så höjdes ersättningen med 10% mellan 2017 och 2018 och har inte sänkts. För att ytterligare exemplifiera kan nämnas att totalkostnad för vårdval förlossning ökade med 1,7% mellan år 2019 och år 2020.

Som svar på interpellantens fråga om att ”skära ned på förlossningsvården och avskeda personal” vill jag också informera om att mellan 2015 och 2019 så har antalet anställda barnmorskor inom de regionägda sjukhusens förlossningsverksamheter ökat. Samma sak gäller för undersköterskor och sjuksköterskor. Under samma tid har också sjukfrånvaron inom förlossningsverksamheten minskat. Ytterligare en viktig åtgärd är att Region Stockholm betalar full lön för sjuksköterskor som vidareutbildar sig inom ett antal inriktningar, bland annat till barnmorska. Under år 2019 var det 33 st som inledde denna vidareutbildning och 2020 var antalet uppe i 62 st.

Konsekvenser för förlossningsverksamheten
Delfråga två i interpellationen berör konsekvenser för förlossningsverksamheten av förändrade resurser. Tack vare mycket gott arbete från medarbetare i vården och finansiering från Region Stockholm och statsbidrag via överenskommelser mellan Socialdepartementet och Sveriges kommuner och regioner (SKR), så har konsekvenserna blivit förbättrad kvalitet inom flera viktiga kvalitetsmått.

Statistik ur Graviditetsregistret visar att mellan 2015 och 2020 har andelen kvinnor i Region Stockholm som var mycket nöjda med sin förlossning ökat från 73,1 procent till 76,6 procent vilket är en klart högre nivå än i riket i helhet. En annan viktig del är arbetet med att minska allvarliga bristningar. Här har stora insatser gjorts vad gäller utbildning och fortbildning, och andelen allvarliga bristningar har minskat från 3,4 procent till 2,2 procent vilket är nära rikssnittet.

Vi partier i den styrande koalitionen är naturligtvis väldigt glada och stolta över en ökad kvalitet inom förlossningsvården, men arbetet tar inte slut här utan vi vill ge förutsättningar för en fortsatt god utveckling med kvinnors- och barns hälsa i fokus.

Förstärkning av vårdval förlossning
En sådan fortsättning av arbetet för framtiden är ett kommande förslag att justera ersättningen inom vårdval förlossning. Vid halvårsskiftet vill vi höja ersättningarna inom vårdval förlossning med 4 procent, vilket motsvarar en kostnad om cirka 50 mkr per år, genom en snabb revidering i Hälso- och sjukvårdsnämndens Avtalsutskott. Det är viktigt att ersättningen i stort motsvarar kostnaden för de insatta resurserna vid förlossning.

Det ligger i sakens natur att förlossningsvården har en varierande belastning under året och under dygnets timmar, men trots detta och trots den pågående pandemin kan det konstateras att det år 2020 noterades den lägsta andelen hänvisningar inom förlossningsvården på 15 år och trenden har varit nedåtgående vad gäller andel hänvisningar i flera år. Det betyder att 95 procent av föderskorna i Regionen har fått föda på sitt förstahandsval av klinik. Jag är glad över denna utveckling, men arbetet fortsätter naturligtvis för att försöka öka denna andel ytterligare.

Sammanfattningsvis har de senaste årens inriktning och arbete lett till ett antal viktiga förbättringar i vårdkvalitet och i ökad nöjdhet från födande kvinnor. Antalet anställda barnmorskor i förlossningsvården har blivit fler och sjukfrånvaron har minskat. Vi har mycket att vara stolta över inom verksamheten kring barns- och kvinnors hälsa i Region Stockholm, men vi är inte nöjda utan nu föreslår vi ytterligare förstärkningar genom ca 50 miljoner kr på årsbasis till förlossningsverksamheten.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 29 april 2021.

Tobias Nässén, vård- och valfrihetsregionråd.